

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 280/09-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. septembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. Z. A., B., vo veci namietaného porušenia práva zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 4. februára 2009 vydaným v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Obo 5/2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. Z. A. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. marca 2009 faxom doručená sťažnosť JUDr. Z. A., B. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej namieta porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) zo 4. februára 2009 vydaným v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Obo 5/2009. Sťažnosť bola ústavnému súdu v písomnej forme doručená 27. marca 2009.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ ako správca konkurznej podstaty úpadcu Ing. I. M., L., bol uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 38 K 39/1995-1051 z 5. decembra 2008 zbavený funkcie správcu konkurznej podstaty. Krajský súd vychádzal z ustanovenia § 8 ods. 5 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov a zo zistenia, že sťažovateľ je dlhodobo práceneschopný.

Sťažovateľ napadol uznesenie krajského súdu odvolaním, ktoré zdôvodnil tým, že vzhľadom na nároky na odškodnenie uplatňované voči Českej republike mu „svedčí do budúca... dôkazná povinnosť, preukázať že na ochranu svojich práv proti škodám, ktoré mu zneužívaním štátnej moci nabiehajú, využil všetky právne prostriedky“.

Najvyšší súd uznesením zo 4. februára 2009 vydaným v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Obo 5/2009 podané odvolanie sťažovateľa odmietol. Vychádzal z toho, že „podľa § 204 ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 66e ods. 1 zák. č. 328/1991 Zb. odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje“. Pritom najvyšší súd mal za preukázané, že uznesenie krajského súdu bolo sťažovateľovi doručené 11. decembra 2008 a odvolanie bolo riadne podané 10. januára 2009. Najvyšší súd bolo toho názoru, že v danom prípade „posledným dňom lehoty bol 29. december 2008“. Podané odvolanie tak posúdil ako oneskorene podané.

V sťažnosti adresovanej ústavnému súdu sťažovateľ namieta nepreskúmateľnosť odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, čo zdôvodňuje poučením o opravnom prostriedku obsiahnutom v prvostupňovom uznesení krajského súdu. Podľa neho bolo možné „podať odvolanie v lehote 30 dní odo dňa zverejnenia v Obchodnom vestníku písomne, dvojmo na Krajskom súde v Bratislave“.

Sťažovateľ tvrdí, že najvyšší súd sa v napadnutom uznesení „o zverejnení uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 38 K 39/95-1051 zo dňa 5. 12. 2008 v Obchodnom vestníku nezmieňuje. Odkazuje na lehotu 15tich dní od jeho doručenia, podľa ust. § 204

ods. 1) veta prvá O. s. p. bez toho, aby sa pre prípad nesprávneho poučenia vysporiadal s lehotou troch mesiacov podľa ust. § 204 ods. 2) O. s. p. “. Z toho sťažovateľ vyvodzuje, že mu „nemohla lehota na podanie odvolania začať plynúť pred doručením uznesenia...

Opačný názor by pripúšťal, že uznesenie je možné doručiť... po lehote jeho zverejnenia, a v takom prípade právo opravného prostriedku by... zaniklo už pred doručením uznesenia.

Ak sa sťažovateľ riadil poučením súdu I. stupňa, nemôže odvolací súd túto skutočnosť vykladať na ťarchu sťažovateľa.“.

Už uvedeným postupom malo byť podľa sťažovateľa porušené „jeho právo na spravodlivý proces, zaručené čl. 6 Európskeho dohovoru... a... preto navrhuje, aby Ústavný súd Slovenskej republiky po vykonaní dôkazného konania vydal toto uznesenie:

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 Obo 5/2009 zo dňa 4. 2. 2009 sa zrušuje.“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ odôvodnil svoju sťažnosť tvrdením o nepreskúmateľnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, keď tento odmietol podané odvolanie ako oneskorené bez toho, aby sa vysporiadal s poučením prvostupňového súdu o opravnom prostriedku spôsobom súladným s ustanovením § 204 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“).

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na ustanovenie § 237 OSP systematicky zaradené v štvrtej časti tretej hlavy Občianskeho súdneho poriadku upravujúcej dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, kde sú uvedené dovolacie dôvody, ktorých existenciu ak dovolací súd z okolností posudzovaného prípadu zistí, musí dovolanie považovať za prípustné a meritórne o ňom rozhodnúť. Podľa uvádzacej vety § 237 OSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (teda aj proti uzneseniu), ak sa v postupe alebo rozhodnutí odvolacieho súdu vyskytla niektorá z tam uvedených vád. Žiadne ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku pritom nevyklučuje prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým bolo odvolanie proti prvostupňovému rozhodnutiu odmietnuté ako oneskorene podané.

Sťažovateľ svoju sťažnosť doručení ústavnému súdu odôvodnil vadou spočívajúcou v odmietnutí jeho odvolania pre oneskorenosť. V takom prípade bez akýchkoľvek pochybností ide o vadu podľa § 237 písm. f) OSP (odňatie možnosti konať pred súdom),

čo potvrdzuje aj ustálená judikatúra všeobecných súdov (napr. rozhodnutie najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cdo 237/2004). Preskúmanie rozhodnutia najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho z pohľadu tejto vady je zákonom primárne vyhradené najvyššiemu súdu ako dovolaciemu súdu.

Ústavný súd vzhľadom na už citovaný čl. 127 ods. 1 ústavy dospel k záveru, že v okolnostiach sťažovateľovho prípadu poskytuje ochranu jeho právu na spravodlivé súdne konanie iný súd, a to najvyšší súd ako súd dovolací. Dovolanie z dôvodu uvedeného v § 237 písm. f) OSP totiž ústavný súd považuje za účinný právny prostriedok nápravy porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 31/00, II. ÚS 102/04), ktorého obsah sa zásadne nelíši od práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. IV. ÚS 195/07). Táto okolnosť vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o uplatnených námietkach porušenia označeného práva. Ústavný súd preto sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

Vzhľadom na dôvody odmietnutia sťažnosti sa už ústavný súd nezameral na odstraňovanie nedostatkov formulácie sťažnostného petitu predloženej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. septembra 2009